STICHTING

Juli 1995

FORT ORDONNANS

UITGAVE: NEDERLANDS KUSTVERDEDIGINGSMUSEUM 'FORT AAN DEN HOEK VAN HOLLAND'

Fort wordt in oude glorie hersteld

Op 30 september om 14.00 uur zal het 'Fort aan den Hoek van Holland' haar historische gezicht terug hebben. Want dan staan de koepels er weer op. En dat alles dankzij Koudijs B.V.. De plaatsing van de koepels wordt een gigantische operatie. 'Het zal heel Nederland 24 uur in de ban houden', durft Fortvoorzitter Jan Wouters met grote stelligheid te voorspellen.

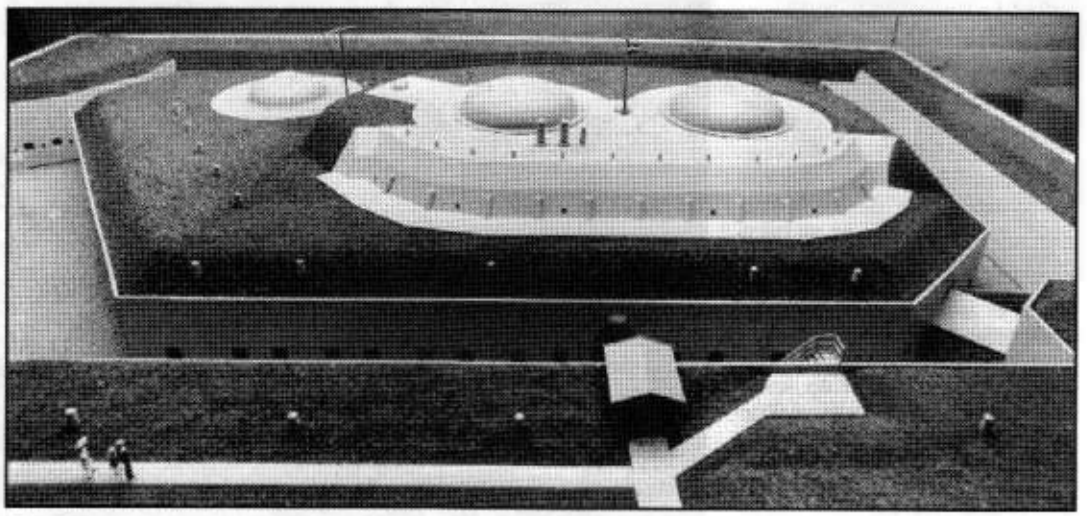

Op 30 september om 14.00 uur zullen de koepels weer op het Fort staan.

Foto: Ronald Stam / Wegener Suthoff Weekbladen

Met dit projekt viert Bouwmaatschappij Koudijs uit Oud Beijerland, dat het Fort toch al zo'n warm hart toedraagt - het bedrijf is een van de grootste sponsors - het 50-jarig bestaan. Koudijs is al lange tijd volop bezig met de voorbereidingen. Er moesten tekeningen worden gemaakt, bouwvergunningen aangevraagd. Er moest uitgerekend worden hoeveel materiaal er nodig is.

Om een idee te geven van de grootte van het projekt: alleen al aan rijdend materiaal dat voor de bouw nodig is , verschijnt er een stoet van 1 kilometer lengte op de weg. Dan hebben we het over kranen. Over betonmolens. En meer van dat soort zaken.

En dan hebben we het nog niet eens gehad over alle mensen, die met hun auto naar Hoek van Holland komen, om de koepels ter plaatse te bouwen...

In 24 uur

Het is de bedoeling dat op vrijdag 29 september om 14.00 uur het startsein wordt gegeven voor de bouw. Precies 24 uur later moeten de koepels gereed zijn.

Speciaal programma rondom gigantische stunt

Rondom deze gigantische stunt - want dat is het natuurlijk - wordt een heel programma opgezet.

Wouters: 'Het publiek kan de vorderingen volgen vanaf het veld aan de kant van de Nieuwe Waterweg. Langs de boulevard wordt speciaal voor deze dag een toegang gecreëerd.'

Om het extra aantrekkelijk te maken, worden er op veld bijna doorlopend allerlei speciale aktiviteiten op touw gezet.

Tijdens de '24-uurs van Hoek van Holland' zal de Stationsweg worden afgesloten voor het verkeer. 'Alleen het bouwverkeer zal er dan in en uit mogen rijden'.

Overigens zal er ter gelegenheid van dit spectaculaire evenement een speciale 'Fort Ordonnans' verschijnen, waarin wij uitgebreid op het programma en de details zullen ingaan.

1889

De oorspronkelijke pantserkoepels werden in 1889 op het Fort geplaatst. De koepels werden gedragen door stenen torens op een geheide fundering.

In de draaibare koepels werden zware kanonnen geplaatst, waarmee de toegang tot de Nieuwe Waterweg onder controle kon worden gehouden. De zwaarste kanonnen, gemaakt in de kanongieterij van Alfred Krupp A.G. in het Duitse Essen, hadden een bereik van 7500 m.

Omdat het Fort diep verscholen onder de grond lag, zou een vijandelijk oorlogsschip het Fort vanuit zee niet kunnen zien liggen. Laat staan erop kunnen schieten. Pas dicht onder de kust zou de vijand - vanuit de uitkijkpost in de scheepsmast - iets van het Fort kunnen waarnemen. Maar dan zou het schip allang onder het bereik van de Fort-kanonnen zijn gekomen.

Mocht het de vijand toch lukken om op het Fort te schieten, dan zouden de granaten van het scheepsgeschut afketsen op de ronde pantserkoepels.

De kanonnen zijn alleen tijdens de strijd in de meidagen van 1940 daadwerkelijk ingezet, notabene landinwaarts gericht op de landende Duitse parachutisten in het Staelduinse Bos. De afloop mag bekend worden geacht.

In 1943, 54 jaar nadat zij werden geplaatst, hebben de Duitsers de koepels, kanonnen en stoommachines uit het Fort gehaald en naar Duitsland overgebracht, waar ze werden omgesmolten voor de wapenindustrie.

En nu, 52 jaar later, krijgt het Fort dus haar koepels terug. Dankzij Koudijs!

INHOUD

2 Komt de 'Zeehond' naar Hoek van Holland?

4 De Hitler-vlag jarenlang gebruikt als tafelkleed

5 Informatie over aanvraag Veteranenpas

Fort in spannende afwachting

Wordt 'Zeehond' een museumschip?

Het zijn spannende dagen voor het bestuur van de Stichting 'Fort aan den Hoek van Holland'. Want er is een kans, dat in de omgeving van het Fort de onderzeeboot 'Zeehond' komt te liggen. Als museumschip.

Een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de Stichting 'Fort aan den Hoek van Holland', het bedrijfsleven, het Gemeentelijk Havenbedrijf Rotterdam en de deelgemeente Hoek van Holland is er nu ruim een half jaar mee bezig.
Iedereen is enthousiast. Natuurlijk is er zoals altijd een bekend probleem: de financiën.
Fort-voorzitter Wouters: 'Wij zijn nu van plan om op korte termijn een grote sponsoraktie op te gaan zetten.'

RDM

Het is niet voor het eerst, dat er plannen zijn om van de 'Zeehond' een museumschip te maken. Wouters: 'Toen de 'Zeehond' destijds uit de vaart werd genomen, heeft de RDM waar de onderzeeer was gebouwd, deze teruggekocht van de Marine om er bepaalde proeven mee te nemen. Dat is niet doorgegaan. Toen heeft de RDM haar te koop aangeboden.'
'Op een gegeven moment werden er initiatieven genomen om de 'Zeehond' naar Scheveningen te halen. Dat is ook in de publiciteit gebracht.' 'Er was zelfs een optie op de onderzeeër genomen.
Die liep af op 31 januari. Daar kwamen wij achter, toen wij een lijst in handen kregen van de openbare verkoping van de RDM.'
'De Scheveningers hebben de optie laten verlopen.
Toen zijn wij in het geweer gekomen.'

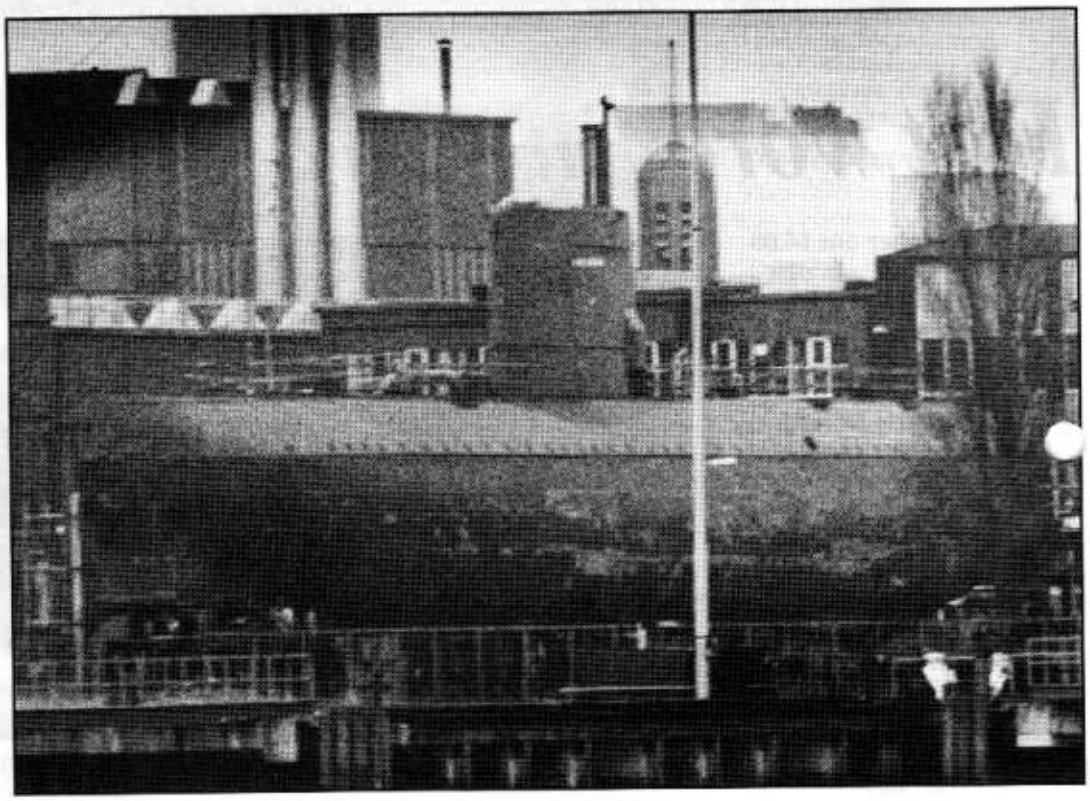

De Zeehond ligt nu nog op het terrein van de RDM.

FOTO: RONALD STAM/WEGENER SUTHOF WEEKBLADEN

Voorkeur

Bij het 'wij' moet inmiddels ook het Maritiem Buitenmuseum Rotterdam worden betrokken, dat zich even zeer inzet. Wouters: 'We hebben allemaal een uitgangspunt: de Zeehond moet bewaard blijven.
En - daar zijn we het ook allemaal over eens - Hoek van Holland heeft de voorkeur als vestigingsplaats.'

Prachtige plaats

Voor de Zeehond is er natuurlijk een prachtige plaats schikbaar: de omgeving van het

VERVOLG OP PAGINA 3

'Zeehond' zusje van 'Tonijn'

**De 'Zeehond' is een zusje van de 'Tonijn' die in Den Helder bewaard is gebleven.
De grootste lengte is 79.5 meter, de grootste breedte 7.84 meter en de gemiddelde diepgang 4.8 meter.
De 'Zeehond' kende een standaard waterverplaatsing van 1140 ton en had boven water een machinevermogen (diesel) van 1550 apk. De maximum snelheid was daarbij 14.5 mijl per uur.
Onder water was er een machinevermogen (elektrisch) van 2200 apk. De maximum snelheid was 17 mijl per uur.
De onderzeeer was uitgerust met 8 torpedobuizen.
Aan boord was plaats voor een bemanning van 64 koppen. Hr. Ms. Zeehond werd op 16 maart 1961 in dienst gesteld.
Na de garantievaart naar het Middellandse zeegebied was de onderzeeboot om beurten ingedeeld bij het opleidingsmaldeel 1 en het oefensmaldeel 5.
De 'Zeehond' was gebouwd naar het ontwerp van ir. M.F. Grunning volgens een principe waarvan Nederland de primeur heeft.
In afwijking van het conventionele een-cilindertype, bestaat de romp uit drie cilinders. De twee benedenste liggen naast elkaar, terwijl de derde in het midden daar boven rust. Deze constructie is de oplossing van het probleem een middelgrote onderzeeboot te ontwerpen, die een grotere diepduikte heeft zonder dat het ten koste van het gewicht en derhalve van de bewapening gaat. Hierdoor kan een grotere drukvastheid van het bootlichaam en tevens een hogere onderwatersnelheid worden verkregen. Door de lage plaatsing van de zware batterij en voortstuwingsinstallatie in de benedencilinders is het namelijk mogelijk minder ballast in de kiel aan te brengen. Deze gewichtsbesparing kan worden benut voor een zwaardere constructie van de drukvaste cilinders teneinde duiken tot grotere diepte mogelijk te maken. Bovendien kunnen afzonderlijke cilinders van kleinere diameter gemakkelijker en lichter worden geconstrueerd dan een cilinder van dezelfde totale inhoud, zodat meer gevechtsapparatuur kan worden geplaatst in een drie-cilinderboot dan in een een-cilinder boot van dezelfde tonnage. Aan de woonverblijven de bemanning is overigens ook bijzondere aandacht gewijd.**

VERVOLG VAN PAGINA 2

Fort, het Nederlands Kustverdedigingsmuseum. Wouters: 'Voor de Zeehond moet een plaats aan de wal beschikbaar zijn. De RDM heeft er destijds de ballast uitgehaald. Daardoor kan de onderzeeër niet meer terug het water in.' Dat betekent ook, dat de Zeehond alleen nog maar per ponton vervoerd kan worden. Zou de boot daadwerkelijk naar Hoek van Holland overgebracht kunnen worden, dan moet deze mogelijk de laatste 'meters' vanuit de Nieuwe Waterweg ook nog eens 'over de weg' vervoerd worden. Een operatie van ongekende omvang.

Inrichting

Afgezien van de aankoopkosten en de logistieke aspecten van de hele operatie, komt er een volgend probleem om de hoek kijken. En dat is de inrichting van het terrein rondom de boot. De 'Zeehond' is namelijk niet zo maar een bootje. Zij is 79,5 meter lang, 7,84 meter breed en zo hoog, dat om in de Zeehond te kunnen komen, er een hele constructie gebouwd zal moeten gaan worden. Als je in dit geval over geld gaat praten, heb je het meteen over tonnen.

Goede hoop

De Fort-voorzitter heeft, gezien het verloop van alle besprekingen, goede hoop, dat de plannen doorgaan. 'Het past uitstekend in de toekomstvisie voor Hoek van Holland, waarin het gebied hier langs de Nieuwe Waterweg en rond het Fort als recreatief terrein staat ingetekend.' 'Wij verwachten jaarlijks tenminste 40.000 bezoekers. Het is de bedoeling dat de Zeehond dagelijks te bezichtigen zal zijn.'
Wouters tenslotte: 'Wij hopen op korte termijn met meer gegevens naar buiten te kunnen komen.'

FORT ORDONNANS

Uitgave van de stichting 'Fort aan den Hoek van Holland, beheerder van het Nederlands Kustverdedigingsmuseum, Stationsweg, Postbus 9, 3150 AA Hoek van Holland. Telefoon 01747-82898.

Voorzitter: Jan Wouters.

Redactie: Marijke Brabander
Vormgeving: Koos Jeremiasse
Druk: Johan Koopmans en Willem v.d. Stap

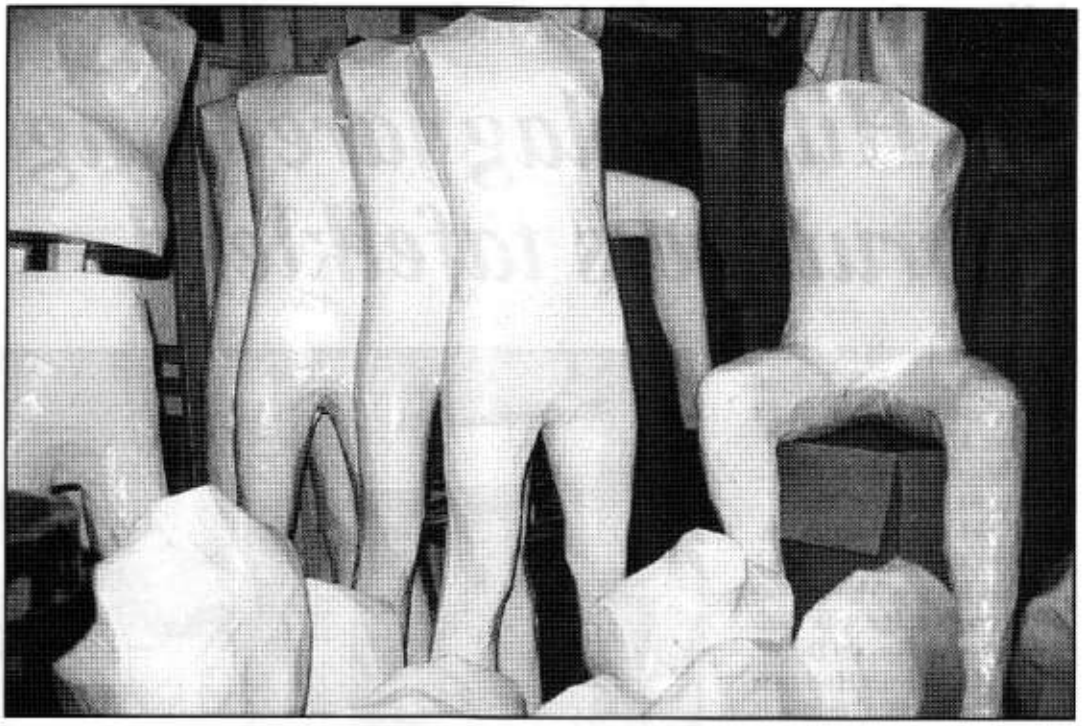

Zij zullen straks - aangekleed uiteraard - in de nieuwe Marine slaapzaal komen te zitten.

FOTO: PIET VAN NOORT NED. KUSTVERDEDIGINGSMUSEUM

Marine-slaapzaal nieuwste projekt

Momenteel wordt hard gewerkt aan de inrichting van een slaapzaal. Deze sluit aan op de gloednieuwe 'Marine-Kamer'. Eric Mostert: 'We bouwen een kamer na, zoals die er uit moeten hebben gezien in het begin van de jaren vijftig.'

Het wordt een bijzondere kamer. En dat niet in de laatste plaats omdat het hier gaat om een van de weinige ruimten binnen het Fort, waar de originele betimmering nog in zit. Eric: 'We hebben destijds bijna overal de betimmering weg moeten halen vanwege de slechte staat waarin deze verkeerde.'
Het wordt ook een bijzondere kamer, omdat de bedden er zowel twee als drie hoog in komen te staan. 'Als je met de oud-gedienden praat, hoor je verschillende verhalen over het aantal bedden dat in de kamers stond.'
'Vlak na de oorlog heeft de Marine er drie hoog gelegen. Dat is zeker. Een van de oud-gedienden wist zich nog te herinneren hoe het tochtte als je in bed lag. Dat kwam omdat de bedden een stuk van de muur moesten worden gezet vanwege de hoogte van drie gestapelde bedden. De bovenste zou anders tegen de ronding van het plafond komen.'
'Ook herinneringen aan de vele keren dat de mannen hun hoofd stootten tegen het plafond, geven aan, dat er drie bedden op elkaar stonden.'
'Later zouden volgens overlevering er kamers ingericht zijn met de bedden slechts tweehoog.'
In de kamer komen ook 'Marine'-(baks)tafels en banken te staan. 'We maken daarnaast gebruik van de Duitse PSU-kasten, die destijds ook weer door de Marine zijn gebruikt.'
Verder wordt er een foto-expositie van de seinpost samengesteld. 'De medewerkers sliepen destijds hier. We laten de seinpost straks zien vanaf de bouw tot aan zoals die er nu uitziet.'

Soldaten

Natuurlijk zullen er weer 'soldaten' in de kamer komen te zitten. 'We willen er een zo natuurgetrouw mogelijk tafereel van maken.'
Overigens hebben de vrijwilligers van het museum nog een klein probleempje: het beddegoed. 'We willen perse spullen uit die tijd op de bedden leggen. De oud-gedienden hebben ons verteld dat ze zowel onder blauwe Marine-dekens als onder groene Duitse dekens hebben geslapen. Dat was bijzonder prettig om te horen, want het maakt ons probleem iets kleiner.'

Restauratie

Als deze kamer klaar is, willen de vrijwilligers de eerst ingerichte diorama's gaan restaureren. Deze zijn inmiddels al weer bijna 10 jaar oud. 'Hier en daar laat bijvoorbeeld het stucwerk los. Een van de diorama's zullen we zelfs helemaal opnieuw moeten gaan opzetten. Ja, inderdaad, dat is een enorme partij werk. Maar het moet gebeuren', benadrukt Eric. 'We zijn van plan er na de zomervakantie aan te gaan beginnen.'

Fort op zondag later geopend

Dit jaar is het Fort in de eerste weekends van de maand op zondag een uurtje later open gegaan.
Voorzitter Jan Wouters: 'Je zag op zondag om 10 uur bijna nooit iemand. Veel te vroeg... Vandaar dat we nu besloten hebben op zondag het museum te openen van 11.00 tot 16.00 uur. Op zaterdag blijven de openingstijden gehandhaafd van 13.00 tot 16.00 uur.'

Mister Leggatt, een bijzonder man

De Hitler-vlag jarenlang gebruikt als tafelkleed

Het is nog steeds een boom van een kerel. A.S. Leggatt moet destijds tussen al die magere Hollanders behoorlijk opgevallen zijn... En als we het over 'destijds' hebben, dan praten we over de tijd dat. Leggatt als Engels Marine-officier ooggetuige was van de overgave van de Duitsers in Hoek van Holland, op 10 mei 1945. Om die reden was hij uitgenodigd om op 5 mei 1995 de nieuwe Marine-Kamer in het fort te komen openen.

Mister Leggatt bekijkt met zichtbaar plezier de nieuwe Marine-kamer, direkt nadat hij deze had geopend. Fort-voorzitter Jan Wouters kijkt om het hoekje even mee.

FOTO: AAD V.D. DRIFT WEGENER/SUTHOFF WEEKBLADEN

Stapels foto's had Leggatt meegenomen. Zij gaven een beeld van een totaal verwoest Hoek van Holland. Ook de Duitse krijgsgevangenen, bezig met het opruimen van versperringen en explosieven, had hij op de gevoelige plaat vastgelegd. Helaas had hij geen foto's gemaakt van het fort. Leggatt wist zich niet alles meer te herinneringen van de korte periode dat hij in Hoek van Holland aanwezig was geweest. Een ding stond hem echter nog haarscherp voor de geest: de kaalgeschoren vrouwen op het politiebureau. 'Met afgrijzen', zo vertelde hij, 'heb ik de resultaten van deze wraakaktie gezien.' 'Hoe hebben ze', vroeg hij zich af, 'dit die vrouwen kunnen aandoen.'

Leggatt kon er duidelijk met z'n -Engelse- verstand niet bij.

Vlag

Leggatt was overigens ook voor de duvel niet bang. Hij had met het pistool in de hand een originele Duitse Marine-oorlogsvlag 'buitgemaakt'. 'Ik zeg tegen die Duitser op dat schip: je haalt die vlag naar beneden of ik schiet', vertelde hij vijftig jaar na dato met nog steeds zichtbaar plezier.

Die vlag had daarna jarenlang bij hem thuis - zijn echtgenote was er op 5 mei overigens ook bij - dienst gedaan als tafelkleed.

Hoe waardevol de vlag wel was, besefte hij eigenlijk pas goed, toen het 'hele Fort' luid applaudiseerde, nadat hij de vlag als kado aan het Nederlands Kustverdedigingsmuseum overhandigde.

'Fisherman'

Leggatt had zijn jasje overigens vol hangen met onderscheidingen. Die had hij niet alleen gekregen voor heldendaden, verricht in de Tweede Wereldoorlog. 'Deze heb ik gekregen', vertelde hij bescheiden, 'omdat ik een 'fisherman' ben.' Pas na doorvragen wilde de Engelsman vertellen dat hij ooit een revolutionaire manier van visvangen had ontwikkeld. De 'fisherman' was daarvoor onderscheiden door de Britse vorstin. Leggatt had in de loop der jaren ook een visverwerkende fabriek opgezet. De vissen daarvoor werden aangevoerd door schepen van zijn eigen vloot.

Een bijzonder mens, mr. Leggatt. Hij hield ook nog best van een glaasje champagne, hem geserveerd door de vrijwilligsters van het Fort.

FOTO: AAD V.D. DRIFT /WEGENER SUTHOFF WEEKBLADEN

IN MEMORIAM

De Werkgroep Oud-Gedienden heeft de volgende kennisgeving van overlijden ontvangen:

C. Aleman, ltg.1938, 3e Comp. Genietroepen, geboren 14 oktober 1918, overleden 21 april 1995

L.H. van Tiel, beroeps, Kon. Marine, geboren 9 mei 1930, overleden 5 mei 1995

Th. M. Vogels, ltg. 1938/2, Reg. Kustartillerie, geboren 31 mei 1919, overleden 21 mei 1995

J. Ket, ltg. 1949, Kon. Marine geboren 7 augustus 1929, overleden 25 juni 1995

Namens bestuur en werkgroep hebben we de familie inmiddels onze deelneming betuigd met dit verlies.De Werkgroep zou het bijzonder op prijs stellen verhuizing of overlijden hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk op de hoogte te worden gesteld.

Rondleiding voor nieuwe vrijwilliger

Het aantal vrijwilligers, dat zich inzet voor het Fort, neemt voortdurend toe. Onlangs heeft het Fort Niels Hokke mogen verwelkomen. Hokke is geen onbekende naam in het Fort. Vader Piet en moeder Esther zijn zo niet dagelijks, dan toch wel om de dag aan de Station weg te vinden. Het 'Fortentus' is Niels als het ware met de paplepel ingegoten. Welke werkzaamheden Niels krijgt toebedeeld is nog niet helemaal zeker. Hij mag eerst nog even 'rondsnuffelen'. Natuurlijk heeft de nieuwe medewerker om te beginnen een rondleiding gekregen. 'Hij moet toch weten waar hij aan begint', verduidelijkt moeder Esther. 'Nee, we hebben hem geen persoonlijke rondleiding gegeven. Piet liet die dag toevallig een groep mensen het fort zien en toen heeft hij Niels meteen maar meegenomen.' Hoewel een groot deel van de aanwezigen na afloop behoorlijk uitgeteld was, viel dat met Niels wel mee. Esther: 'Hij zat lekker tegen Piet aan. In een draagzak.' Niels is namelijk van de lichting 1995...

De historische schouwspelen behoorden tot de hoogtepunten van 5 mei.

FOTO: AAD V.D. DRIFT/WEGENER SUTHOFF WEEKBLADEN

Fort overspoeld door bezoekers

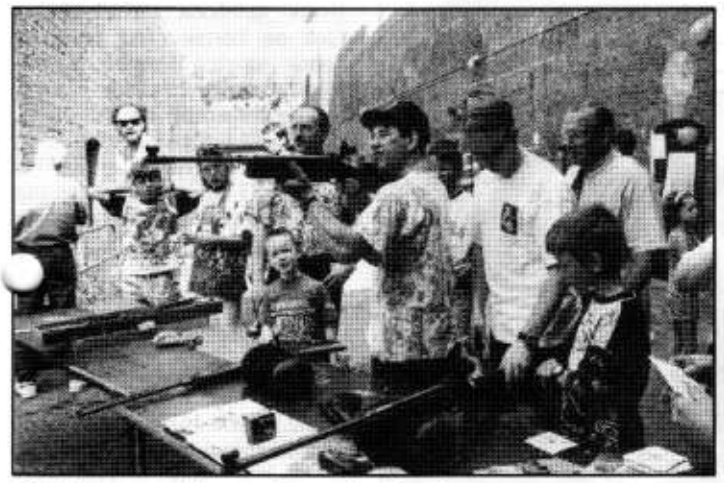

Ook demonstraties stonden op het 5-mei programma.

FOTO: AAD V.D. DRIFT/WEGENER SUTHOFF WEEKBLADEN

Historische schouwspelen, een tank van de Marechaussee, een jeep waarin je je kon laten fotograferen, para's, muziek, de wagens van Keep them Rolling, een lange rij wachtenden voor de deuren van het Fort, vliegtuigen, veel demonstraties.
En vooral heel veel zon.
En stralende gezichten bij de organisatoren.
Dat waren de Hoekse Bevrijdingsfeesten van 1995, waarbij het Fort als decor diende.
Een eclatant succes werd het, niet in de laatste plaats door de perfecte organisatie, waarvoor de Stichting 'Fort aan den Hoek van Holland' en de 'Oranje Vereniging Hoek van Holland' gezamenlijk tekenden.

Nieuwe trap

Met name het ijzerwerk van de Fort-trap was zo langzamerhand toch wel aan vervanging toe. En zo gebeurde het dat op een mooie dag medewerkers van Machinefabriek Avezaat uit Schiedam tree voor tree de trap begonnen af te breken om daarna deel voor deel een uiterst solide ijzeren 'toegangsweg' te plaatsen. De nieuwe trap krijgt nog een 'oud' uiterlijk, zodat hij weer één geheel vormt met z'n omgeving.

Medewerkers als 'marktkooplui'

Tijdens de Hoekse Havendagen hebben de vrijwilligers van het Nederlands Kustverdedigingsmuseum gewerkt als 'marktkooplui'. Hun 'koopwaar' bestond uiteraard uit het museum. Zoveel mogelijk bezoekers werden in de tent gelokt om maar zoveel mogelijk te kunnen vertellen over alles wat er binnen de Fort-muren te zien is. En om hen over te halen ook naar het Fort te komen.

Informatie over de Veteranenpas

In het kader van het veteranenbeleid komen veteranen in aanmerking voor een veteranenpas. Deze pas biedt de mogelijkheid om tijdens evenementen voor veteranen, zoals open dagen en herdenkingen, gratis te reizen met het openbaar vervoer.

Aan de veteranenpas is ook een gratis abonnement op een van de maandbladen van Defensie gekoppeld.
Het Ministerie van Defensie beoogt met de pas vorm te geven aan de erkenning en de waardering voor de inzet van veteranen.
De pas is bestemd voor elke militair (ook van het KNIL) met de Nederlandse nationaliteit, die het Koninkrijk, met inbegrip van internationale vredesmissies, onder oorlogsomstandigheden heeft gediend.
Ook het vaarplichtig koopvaardijpersoneel uit de Tweede Wereldoorlog met de Nederlandse nationaliteit komt in aanmerking voor de pas.
Veteranen, die in het buitenland wonen, kunnen de veteranenpas eveneens aanvragen. Zij komen echter niet in aanmerking voor een gratis abonnement op een Defensieblad. Bij verblijf in Nederland kan wel gebruik worden gemaakt van de gratis reisfaciliteiten.

Aanmeldingsformulier

U kunt de veteranenpas aanvragen door de bon op deze pagina in te zenden.
U krijgt dan een aanmeldingsformulier toegestuurd met nadere informatie.
Als u veteranen kent die voor de pas in aanmerking komen, wordt u verzocht hen op deze berichtgeving te wijzen.

Naam: .....

Adres: .....

Postcode/Woonplaats: .....

Opsturen aan:
De Stichting Dienstverlening Veteranen
O.v.v. VETERANENPAS
Mallebaan 87f, 3581, CO Utrecht

Vol trots op de foto...

Met gepaste trots poseren deze vrijwilligers van het museum voor de fotograaf. Zij hadden net daarvoor te horen gekregen, dat zij waren geslaagd voor het EHBO-diploma.
Er moet, als het museum is geopend, altijd een gediplomeerde EHBO-er aanwezig zijn. Met heel veel enthousiasme wierpen de vrijwilligers zich op theorie en praktijk. De lessen werden gegeven door Rene Nijland als arts en Thijs Winters als instructeur. FOTO: WESTLANDS FOTOBURO

Fortbrandweer

De Fortbrandweer heeft een eigen logo: het rijksbrandweer-embleem met in het midden het logo van het fort. Het nieuwe logo wordt via briefpapier en enveloppen 'verspreid'.

Herinnering

Leen van Vliet van de Werkgroep Oud-Gedienden zit met een probleempje. „Uit onze administratie blijkt, dat sommige oud-gedienden hun bijdrage voor 1995 nog niet hebben overgemaakt."
Vandaar zijn beleefde doch dringende vraag: „Geachte oud-gediende, als U het bent vergeten - het gaat om minimaal *f*10,- zoudt U het dan alsnog willen doen?"
U kunt Uw bijdrage over maken op rekeningnummer 32.32.90.906 bij de Rabobank, op nummer 81.03.12.328 bij de VSB-Bank of op Postbanknummer 12.64.57 ten name van de Stichting Fort aan den Hoek van Holland.
Gaarne hierbij vermelden: 'Begunstiger/OG-1995'.

FOTO: TON DE BRUIN/NEDERLANDS KUSTVERDEDIGINGSMUSEUM

En toen werd het nog meer...

De leden van de Ronde Tafel Westland kwamen onlangs, als sponsor van de nieuwe kamer waarin de opstelling van de Nederlandse kustverdediging in 1940 in beeld is gebracht, een kijkje nemen in 'hun' kamer. Zij hadden hun bijdrage van 3.500 gulden in de vorm van een cheque meegebracht. Het bestuur van de Ronde Tafel was echter zo onder de indruk van hetgeen de vrijwilligers tot stand hadden gebracht, dat zij hun bijdrage spontaan verhoogden tot 5.000 gulden.
Er was onlangs nog een leuke verrassing voor het bestuur. Na een rondleiding kwamen de leden van de Leo Club Westland (jeugdleden Lions Club) met een donatie van 300 gulden.

Openingstijden 1995

Het Kustverdedigingsmuseum is in 1995 nog geopend op 5 en 6 augustus; 2 en 3 september; 7 en 8 oktober; 4 en 5 november.
Op de zaterdag is het museum geopend van 13.00 tot 16.00 uur en op zondag van 11.00 tot 16.00 uur. Toegangsprijs: *f*4,50 voor volwassenen en *f*2,50 voor kinderen van 4 t/m 12 jaar en 65-plussers.

Rondleidingen op afspraak

Voor groepen van minimaal tien personen kunnen er op afwijkende tijden (eventueel ook in de avonduren, maar niet op zondag) rondleidingen worden georganiseerd. De kosten bedragen *f*3,50 per persoon. (Voor scholen *f*3,- per persoon). Er kan kontakt worden opgenomen met het Kustverdedigingsmuseum op 0174-82898; met J. Admiraal (coördinator rondleidingen) op 01747-83387 en met J. Wouters op 01747-83128.

VVV rondleidingen

Via de VVV Hoek van Holland kan men individueel inschrijven op een rondleiding. Daarvoor moet men zich uiterlijk een dag van tevoren aanmelden bij de VVV aan de Hoekse Brink, telefoon 01747-82456. Ook de kosten (*f*4,- per persoon) moeten vooraf bij de VVV worden betaald. Er zijn rondleidingen op 18, 20, 25 en 27 juli; 1, 3, 8, 10, 15, 17 en 22 augustus; 17, 19, 24 en 26 oktober; 27 december. Aanvang om 13.30 uur.

Begunstigers

Men kan begunstiger worden door minimaal *f*25,- over te maken op rekeningnummer 32.32.90.906 bij de Rabobank, rekeningnummer 81.03.12.328 bij de VSB-bank of Postbanknummer 12.64.57 ten name van de stichting Fort aan den Hoek van Holland.
Met een eenmalige bijdrage van minimaal *f*500,- wordt men 'Begunstiger voor het leven'.
Bedrijven kunnen zich aanmelden als sponsor. Dit kost minimaal *f*300,- per jaar, waarvoor men een naamsvermelding krijgt op het sponsorbord.
Zowel begunstigers als sponsors ontvangen een gezinskaart, waarop tijdens de openingsdagen gratis het Kustverdedigingsmuseum kan worden bezocht. Verder ontvangt men vier keer per jaar de 'Fort Ordonnans'.